



NC  
DO

## DE FEITEN OP EEN RIJ

# Internationaal samenwerken werkt

## Resultaten van ontwikkelingssamenwerking

### Rol van Nederland in de wereld

De wereld verandert. Terwijl Europa en de Verenigde Staten een diepe economische crisis doormaken, groeien de economieën van landen als China, Brazilië en India razendsnel. De bevolkingsaantallen in ontwikkelingslanden blijven rap tempo toenemen, maar de bevolkingsgroei in veel westerse landen stagneert. Schaarste van grondstoffen als olie, water en metalen én de groeiende vraag hiernaar veranderen de machtsverhoudingen in de wereld. Als gevolg van deze internationale ontwikkelingen verandert ook de rol van Nederland in de wereld. Het kabinet Rutte stelt in de Miljoenennota 2012 dat internationale samenwerking meer dan ooit nodig is als antwoord op grensoverschrijdende uitdagingen. Door middel van ontwikkelingssamenwerking levert Nederland een bijdrage aan een rechtvaardigere wereld én aan het beschermen van Nederlandse belangen op het vlak van veiligheid, vrijheid en welvaart.

### Bijdrage van Nederland aan ontwikkeling

De begroting van het ministerie van Buitenlandse zaken bedraagt in 2012 in totaal 11,8 miljard euro; 4,34 miljard hiervan is bedoeld voor ontwikkelingssamenwerking. Op ontwikkelingssamenwerking is in 2011 al 958 miljoen euro (17,8%) bezuinigd. Het grootste deel van deze bezuiniging komt voort uit het halveren van het aantal landen waar Nederland een ontwikkelingsrelatie mee

heeft. Er zijn nu 15 partnerlanden, in plaats van 33, waar Nederland zogeheten bilaterale hulp aan geeft.

### Resultaten

Het ministerie van Buitenlandse Zaken bracht in kaart hoe Nederland bijdraagt aan ontwikkeling in andere landen. Uit het rapport Resultaten in Ontwikkeling 2009-2010 blijkt dat Nederlandse ontwikkelingsamenwerking voor positieve ontwikkelingen heeft gezorgd. Zo droeg Nederland bij aan de bouw van 30.000 klaslokalen, de verspreiding van 203 miljoen schoolboeken en de opleiding van 337.000 leerkrachten in ontwikkelingslanden. Nederland droeg in 12 partnerlanden, samen met nationale regeringen en internationale en lokale organisaties bij aan de verbetering van de gezondheidszorg, waardoor nu jaarlijks 1,2 miljoen meer kinderen overleven dan in 1990. Ook op kleinere schaal heeft Nederland bijgedragen aan betere leefomstandigheden voor mensen in ontwikkelingslanden. Bijvoorbeeld met de Agriprofocus Alliance, waarin vijf bonen- en maisproducenten met het bedrijfsleven en een lokale bank samenwerkten en hun winst zagen stijgen tot 200.000 euro in 2008. Via de Matchmaking Facility, een initiatief van de Nederlandse overheid, werden 200 bedrijven uit partnerlanden gecoacht om naar de Europese Unie te exporteren. Dit leidde tot een exporttoename van 56 miljoen euro en 3.319 nieuwe

banen. De Nederlandse inzet voor ontwikkeling staat niet op zichzelf; het is onderdeel van inspanningen door overheden, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven om de millenniumdoelen te halen. Deze afspraken zijn in 2000 door 189 wereldleiders gemaakt en hebben tot doel om voor 2015 problemen op het vlak van armoede, onderwijs gezondheid en milieu aan te pakken. Onderzoek op basis van de evaluatierapporten van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) toont aan dat 75% van alle ontwikkelingsprojecten de beoogde directe doelstellingen behaalt.

## Belang voor Nederland

Nederland heeft baat bij een rechtvaardige en veilige wereld, want vraagstukken als armoede, voedselzekerheid, vervuiling, veiligheid en migratie stoppen niet bij de landsgrenzen. Ze raken iedereen in de wereld en kunnen niet door individuen alleen worden aangepakt. Wetenschappers voorspellen bijvoorbeeld dat de vraag naar energie, water en voedsel in de komende twintig jaar met 30-50% zal toenemen door economische groei en door bevolkingstoename. Energie, water en voedsel zijn cruciaal voor de welvaart van landen en het welzijn van mensen. Armoede, honger en werkeloosheid zijn op hun beurt potentiële bronnen van conflict. Dit erkent ook Hillary Clinton, minister van Buitenlandse Zaken in de Verenigde Staten. Zij benadrukte recent dat 'de strijd tegen terrorisme niet kan worden gewonnen als er honderden miljoenen jongeren opgroeien zonder kansen.' Internationale samenwerking tussen overheden is dus noodzakelijk voor goede afspraken over de aanpak van dit soort vraagstukken en het beheer van natuurlijke hulpbronnen. Alleen zo kan gewaarborgd worden dat het welzijn van mensen in het ene land niet ten koste gaat van mensen ergens anders of van toekomstige generaties. Economische ontwikkeling betekent bovendien dat mensen meer te besteden krijgen en in een geglobaliseerde wereld heeft dit wereldwijd effect. Internationale samenwerking draagt bij aan het creëren en aanboren van nieuwe afzetmarkten.

## Nederlandse economie gebaat bij ontwikkelingssamenwerking

Er gaat niet alleen geld vanuit Nederland naar ontwikkelingslanden, maar de relaties met internationale organisaties en buitenlandse regeringen leveren ook geld en banen op voor Nederlandse bedrijven. Zo namen de Verenigde Naties (VN) in 2010 voor **155,7 miljoen euro** producten en diensten af van Nederlandse bedrijven. Het gaat hierbij onder andere om de aanschaf van medicijnen, voedsel en gereedschap en om diensten op het vlak van transport, bouw en ITC.

Opdrachtnemers zijn onder andere Ecorys, farmaceutische bedrijven zoals Organon, zuivelproducenten, bloedbank Sanguin, Santpoort BV en Agrico.

Ook in de partnerlanden doen Nederlandse bedrijven goede zaken. Volgens de EVD importeerde Indonesië in 2010 bijna 500 miljoen euro aan Nederlandse goederen, vooral voeding en chemische producten. Partnerlanden Ghana, Bangladesh en Ethiopië importeerden in 2010 voor respectievelijk 212 miljoen euro, 467 miljoen euro en 61,2 miljoen euro aan producten en diensten uit Nederland. Andersom is Nederland voor deze landen ook een belangrijke afzetmarkt van producten zoals cacao, thee en bloemen. Er bestaan verschillende subsidiemogelijkheden voor Nederlandse bedrijven die in ontwikkelingslanden willen werken. Uit evaluatie van via het Programma Samenwerking Opkomende Markten (PSOM) gefinancierde projecten blijkt dat elke euro subsidiegeld hier 1,46 euro aan privaat geld oplevert.

## Meer lezen?

De resultaten van de Nederlandse bijdrage aan ontwikkelingssamenwerking zijn onder andere te vinden in het rapport [Resultaten in Ontwikkeling](#) van het Ministerie van Buitenlandse zaken. Op de website van NCDO zijn factsheets en kennisdossiers over de rol van Nederland op het vlak van internationale samenwerking te vinden.

NCDO is het centrum voor burgerschap en internationale samenwerking. NCDO levert een bijdrage aan de mondiale dimensie van burgerschap door kennis over en inzicht in internationale samenwerking van Nederlanders te vergroten.

### NCDO

Postbus 94020  
1090 GA Amsterdam  
tel +31 (0)20 568 87 55  
globaliseringsreeks@ncdo.nl  
www.ncdo.nl

